

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination**Oct/Nov -2020 [NEW COURSE]****Paniniy Siksha, Prasist Sanskrit Chhand (Core)****CCT-10****Time: 2:00 Hours****Marks: 56****Instructions:**

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any four of the following questions.

પ્રશ્ન-૧(અ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પૂર્વાપર સંદર્ભ સાથે સમજાવો.	(૦૭)
Que-1(A)	Explain with reference to context any two of the following:	(07)
	(૧) તા: ત્રિવિધા: ઋચ:।	
	(૨) યાજ્ઞદેવતો મંત્ર: ઇતિ।	
	(૩) તિ સ્ત્ર: એવ દેવતા: ઇતિ નૈરુકતા:।	
	(૪) અથ આકાર ચિન્તન દેવતાનામ્।	
પ્રશ્ન-૧(બ)	નીચેના શ્લોકોનું સમજૂતિ સાથે ભાષાંતર કરો.	(૦૭)
Que-1(B)	Translate with explanation any two of the following:	(07)
	(૧) સ્વરા વિંશતિરેકશ્ચ સ્પર્શાનાં પચ્ચવિંશતિ:। યદિયશ્ચ સ્મૃતા હ્યષ્ટૌ ચત્વારશ્ચ યમા: સ્મૃતા:॥	
	(૨) વ્યાધ્રી યથા હરેત પુત્રાન્ દંટ્રાભ્યાં ન ચ પીડયતે। ભીતા પતનભેદાભ્યાં તદદ્વર્ણાન પ્રયોજયતે।	
	(૩) ઉદાત્તશ્ચાનુદાત્તશ્ચ સ્વરિતશ્ચ સ્વરાસ્તસ્ય। હસ્યો દીર્ઘ પ્લુત: કાલતો નિયમા અચિ॥	
	(૪) છન્દ: પાદૌ તુ વેદસ્ય હસ્તૌ કલ્પોડપ પઠયતે। જ્યોતિષામથન ચક્ષુર્નિરુક્તમ્ શ્રોતમુચ્યતે॥	
પ્રશ્ન-૨(અ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોનાં યાસ્ક અનુસાર નિર્વચન આપો.	(૦૭)
Que-2(A)	Give etymology according to yaska any two of the following:	(07)
	(૧) સિન્ધુરશ્વિનમ્ (૨) જાતવેદસ્। (૩) વિશ્વાનર:। (૪) રત્નધાતમમ્।	
પ્રશ્ન-૨(બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદના લક્ષણ આપો.	(૦૭)
Que-2(B)	Give the definition of any two meters of following:	(07)
	(૧) શાર્દૂલવિક્રીડિતમ્। (૨) વિયોગિની (૩) સ્તગ્ધરા। (૪) મન્દાક્રાન્તા।	
પ્રશ્ન-૩	યાસ્કે સ્વીકારેલા નિર્વચનનાં સિદ્ધાંતોની સોદાહરણ ચર્ચા કરો.	(૧૪)
Que-3	Discuss with illustrations the principles of etymology accepted by yaska.	(14)
	અથવા/OR	
પ્રશ્ન-૩	‘શિક્ષા ધ્રાણં તુ વેદસ્ય’ – પાણિનીય શિક્ષાને આધારે ચર્ચા કરો.	
Que-3	Discuss according to પાણિનીય શિક્ષા – શિક્ષા ધ્રાણં તુ વેદસ્ય	
પ્રશ્ન-૪	સંસ્કૃત છંદશાસ્ત્રનાં પ્રત્યયો વિગતે ચર્ચો.	(૧૪)
Que-4	Discuss with detail on સંસ્કૃત છંદશાસ્ત્રસ્ય પ્રત્યય:।	(14)
	અથવા/OR	
પ્રશ્ન-૪	છંદશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વર્ણવો.	
Que-4	Describe the origin and development of છંદશાસ્ત્ર:।	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write short notes on any two of the following:	(14)
	(૧) અનર્થકા: મંત્ર: ઇતિ કૌત્સ:।	
	(૨) યાસ્કે કરેલ દેવતાઓનું વર્ગીકરણ (Classification of gods according to yaska).	
	(૩) પાણિનીય શિક્ષાના આધારે અધમ પાઠક લક્ષણો. (specialties of વેદમન્ત્રા: પાણિનીય શિક્ષા।	
	(૪) આર્યા અને તેના પ્રકારો (Arya and its Varieties)	
